

RDEČI PRAPOR

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

Izhaja v Ljubljani vsak
torek, četrtek in soboto.

Naročnina za avstro-ogrske kraje
za celo leto 14 K, za pol leta 7 K;
za četrt leta 3-50 K, mesečno 1-20 K,
za Nemčijo za pol leta 7-90, za četrt
leta 4 K; za Ameriko za pol leta
9-50 K za četrt leta 4-80 K.

Posredovna številka 18 v.

Reklamacije se pošiljajo preste.
Nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Rokopisni se ne vračajo,
izjave. Kmetijska polit-vrsta
(širina 55 mm) za enkrat 30 vin.,
vsakrat po dogovoru.

85. številka.

V Ljubljani, v torek, dne 17. avgusta 1909.

Leto XII.

NASLOVA: Za dopise in rokopise za list: Uredništvo
«Rdečega Prapora», Ljubljana. — Za denarne pošiljave
naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravišтво
«Rdečega Prapora», Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/II.

Nacionalistična furija.

Kmalu bomo dosegli, da bo človeka sram po-
vedati, da je Avstrijanec. Dokler nore tepčasti na-
cionalisti po zakotnih gnezdih, se opravi vse s smeh-
ljajem. Če pa postanejo ljudje v glavnem mestu
osli in opice, pa stopa človeku vendar kri v lice
in najraši bi tedaj zatajil svoje državljanstvo. Ljudje
so samiposebi v velikem mestu seveda iz ena-
kega testa kakor v hribovski vasi. Ampak socialna
okolica je vendar drugačna v prestolnici, kjer so
zbrani najvišji kulturni zavodi in kjer so vsi pogoji
za življenje v večjem slogu. In če se more v ta-
kem mestu cele tedne ohraniti taka tepčarija kakor
šovinistično pijane «narodne» demonstracije, izraža-
joče najbolj zabito, naravnost kretesko sovraštvo
do ljudi, govorečih drug jezik, tedaj se mora člo-
veka lotiti velik pesimizem in reči si moramo, da
vsi brezlični brzjavci in Röntgenovi žarki in zra-
koplovi na krmilo ne dokumentirajo toliko človeške
kulture, kolikor dokazuje nacionalizem človeške be-
stialnosti.

Poročali smo, da je češko socialno-demokra-
tično turistovsko društvo na Dunaju nameravalo v
nedeljo prirediti izlet po Donavi in v slikovito Va-
havo ter da se je nemškimi nacionalcem tistega ka-
libra, ki zagotavlja pijanost po dnevi in po noči
posrečilo, razkričati navadni izlet kot «češki naskok
na nemško posest» kot «nevarnost za nemški na-
rod». Po Dunaju, v Kremasu, Melku i. t. d. se je
agitiralo cele tedne z očitim namenem, naščuvati
nemško ljudstvo, da bi napadlo mirne češke delav-
ske izletnike. Gostilničarji so razglasili, da bodo
zaprlji svoje gostilne, da ne bodo izletniki dobili jedi
in pijače; to je sklenil tudi veliki kloster v Melku,
ki sicer zelo rad jemlje profit — skratka, bilo je
tako, kakor da se pripravlja prava vojska.

Med izletniki, ki so se oglasili že pred meseci,
je bilo tudi mnoge žen in otrok. To je bil glavni
razlog, da je zadnji dan društvo sklenilo, da izletniki
sploh ne zapuste barke in ne dajo drhali prilike
za telovajstva. Vendar pa ni mogla stvar miniti
brez rabuk. Ponoči od sobote na nedeljo sme do-
bili od dunajskih sodrugov sledeči brzjav:

«Kratko pred odhodom barke ob 9. zvečer se
je nabralo v okolici pristanišča okrog 5000 kriča-
čev razne mladosti. Policija je imela 1000 moč na
mogah, deloma na konju ter je z njimi zaprla vse
okolice. «Demonstrantje» so rjevali «Wacht am
Rhein» in druge znane nacionalistovske pesmi.
Sploh so se drli kakor na raznju. Nekoliko izlet-
nikov, ki so prisli že pozno in sami, je bilo neko-
liko v nevarnosti; nacionalistična bagaža jim je
žugala s palicami, vendar jih ni dosegla. Krik je
trajal, dokler ni barka izginila v temi. Potem so
«demonstrantje» v koloni odkorakali proti Leopoldo-
vem. Izdali so tudi listke, ki pešivajo, naj se
«narodni» Nemci zberó tudi jutri popoldne, ko se
ladja vrne.»

To je torej najzlahtnejši cvet buržoazne kul-
ture. Ošabna meščanska družba, ki si domišlja,
da jo je sam bog v nebesih uredil tako, kakršna je
in se neprenehoma postavlja kakor kavka na znanih
kupčkih, je še tako bedasta, da smatra take iz-
bruhe svoje duševne pleničnosti za manifestacije ne-
kakšnega idealizma. Žalostna kultura! Karikatura
kulture, ki že davno ne zasluži nič drugega, nego
da čim prej crkne na svojem lastnem gnojšču. V
čem se razlikuje ta blaznost od samoljubja «div-
jakov»? Za koliko je razgled te družbe širši od
horizonta Hotentotov in Patagoncev.

Pravi narodni interesi nimajo s tem duševne
slepina korajzarstvom prav nič opraviti. Vsa ta fa-
lostna prismojenost je le ovira pravemu narod-
nemu razvoju in vse te škandalozne rabuke le do-
kazujejo, da je nacionalizem najhujši škodljivec na-
rodnosti. Zatoraj: Boj nacionalizmu na celi črti!

Zavedajmo se, da je ves nacionalizem duševna za-
ostalost, traparija, idiotizem, da se z nacionalizmom
dokazuje samo nesposobnost za višjo kulturo, da
je narodnjakarstvo zastajanje na nizki, barbarski
stopinji razvoja, da je vsa vahtamvajarija in hej-
slovanarija in patriarohetizem in kar spada v to
poglavje, pomilovanja in zaničevanja vredno. Če
se dela narodnjakarstvo kakor bi bilo kaj boljsega,
tedaj uganja le predrzno baharijo, ki je poplača
človek resnične inteligence in višje kulture s
prezirom.

Nacionalizem je nacionalizem; divjastvo je
divjastvo, tepčarija je tepčarija. Če plapolata nad
njo frankfurtarica ali katerokoli drugo platno, je
vseeno. Proti vsakemu nacionalizmu je treba iti v
boj, zakaj dokler ima ta barbarija besedo, nismo
kulturni ljudje, ampak k večjemu v pantalone in
suknjiče in frake oblečena dvonožna živina. Pre-
magati narodnjakarstvo povsod, na celi črti, v
vsaki fazoni, je prvi pogoj, da postanemo kul-
turni ljudje.

Iz tržškega deželnega zbora.

O drugi in za sedaj zadnji seji tržškega de-
želnega zbora smo dobili obširnejše poročilo, iz
katerega objavljamo še sledeče posameznosti.

Socialni demokratje so vložili, kakor smo že
poročali, tri nujne predloge. Prvi, ki ga je zasto-
pal poslanec dr. Puecher, je izražal protest
proti obstrukciji v državnem zboru, ki je prepre-
čila nujno delo za ljudske interese. Razume se,
da je bila njegova kritika obstrukcionističnih
strank, češko-agrarne in slovensko-klerikalne, pri-
merno ostrá. Zanimivo je, kakšno stališče so
zavzeli sprito tega predloga meščanski poslanci
obok narodnosti. V imenu italijanskih nacionalcev
se je oglašil poslanec Mrach proti predlogu,
češ, da njegove stranke ne interesira, kar se godi
na Dunaju. Težko je uganiti, kakšno modrost je
hotel pravzaprav razodeti s temi besedami. Ne-

PODLISTEK.

Ko so bele rože vzcvetele ...

... Ko so bele rože vzcvetele ...

Kaj je bilo tedaj?

Bf! Kaj je bilo? ... Kaj vem? ...

A da! Že vem, kaj mislite. Spominjam se.
Časopisi so objavili tedaj neko beležko. Pravza-
prav nič posebnega ... To se primeri vsak dan.
Le čitajte časopise velikih mest. Po pet, šest, po
deset takih ali podobnih slučajev najdete v eni
številki. Takih notic ne čita skoraj nihče več po-
zorno; prenavadno je že. Kvečjemu če se tiče
znanca, ali pa inače zanimive osebe ... Ona pa
je bila navadna tvorniška delavka. Prosim vas! ...

Samo nekaj je bilo takrat nekam nenavadno.
Da — tiste bele rože, kaj?

Mm — no! Spominjam se. Čital sem tista
opisovanja. Ali jo poznate, poezijo po senzacijah
pohlepnihih dnevnikov? Ej, da, zoprna je, zoprna,
a vendar uživa in prebavlja tisočkrat več ljudi to
prisiljeno, iz same špekulacije zajeto jokavo sen-
timentalnost, to bombastično liriko, kakor Tolstega
romane, Maupassantove črtice, d' Annunzijeve
pesmi, Ibsenove drame ...

Spominjam se.

Pa, — pravzaprav — saj je res, saj je res
lepo, kadar vzcveto tiste bele rože. Ne vem že
prav, ob katerem času se to godi, ali je v maju,
ali prej, ali pozneje ...? Zdi se mi, da je to
različno. Na trgu je tedaj vse polno rož. No —

in ... kaj vraga naj se spakujem? Tiste rože —
imam res rad. Ne vem, zakaj. Človek ljubi vča-
sih nezavedno ...

Tedaj je bilo torej, ko so bele rože vzcvetele.
Tudi Lizika jih je imela rada. Bila je seveda
tvorniška delavka, a tudi delavke vidijo včasih
lahko rože. Lizika jih je videvala često. In nič
druzega na svetu ni imela rada, vsaj tako zelo
rada ne, kakor tiste rože, pa njega. Večkrat je
dejala:

— Kadar umrjem, morate natrgati toliko belih
rož, da me z njimi vso zakrijete. Tedaj se bodem
smehljala, čeprav vi ne opazite tega.

Mi smo se pa že tedaj smejali: hahaha! O
umiranju govori! Saj je šele začela živeti!

Da, da. Resnično smo se smejali. Prosim vas,
kdo pa razume, kaj pripovedujejo bele rože, ka-
dar vzcveto, kaj šepče njih vspavajoča dehtoba,
kaj pihlja tista večerna sapica, ki prinaša, odnaša
in raznaša rožno vonjavo?

Vsak večer se zmračí, s hribov padejo sence
dol v nižavo. Kdo pa opazi, če so te sence en-
krat drugačne, nego navadno? Kdo opazi, če listje
enkrat drugače zašušti, kakor običajno? ...

Bilo je tedaj, ko so bele rože vzcvetele. Oh,
lepo je bilo Liziki pri duši. Tudi v njenem srcu
je cvetelo, kakor bi bile tam same gredice, polne
belih rož.

Dasiravno je bila samo priprosta tvorniška
delavka ...

Nad veliko, tiho tovarno se je razlivala tista
čudna mesečina, ki je v svoji medli bliščobi vi-

deti kakor bi hotela nekaj povedati. Drevje je
slikalo fantastične, temnosive, skoraj črne sence
vanjo, v nekaterih oknih pa se je nekaj lesketalo,
kakor tisto zlato, ki je baje škrtatje kopljejo po
noči v globokih, tajnih rudnikih sredi gostih,
črnih gozdov.

V takih čarovnih nočeh mora srce ljubiti, ali
pa koprneti. Seveda žive tudi ljudje, ki take noči
prespé, ali pa presede v zakajenih kavarnah, ob
pisalni mizi, nad debelimi folijanti. Kdo bi poznal
in razumel srca in umove vseh ljudi?

Lizika je pripadala tistim ljudem, ki morajo
v takih nočeh ljubiti, ali pa koprneti. Imela je
tako srce. Njena obleka je bila zelo enostavna in
navadna in precej obnožena, kajti tvorniške de-
lavke si s svojim zaslužkom ne morejo kupovati
dragih oblek in Liziki sploh ni bilo ležeče na takih
stvarih. Nikdar se ji ni tožilo po dragocenem
blagu in po lišpu; a srce ji je bilo vendar polno
želja. Že v otroških letih se je je lotevalo neko
čudno, skrivnostno hrepenenje po nečem, česar
ni poznala, česar je iskala v zvezdah, v rožah, v
pesmi — zlasti pa v rožah, v belih rožah. Ona
je rasla, a ž njo je naraščalo tisto željno, ne-
ugasno, nekam tožno hrepenenje v njenih grudih in
kadar se je razlila srebrna mesečina po prijazni
dolini, ji je bilo prav tako, kakor bi morale zdaj-
inzdaj zabliščati zlate črke v blede svetlobi, ka-
tere bi ona tedaj zložila v besede in one bi ji
povedale nekaj lepega ... lepega ...!

Dalje prih.

mara naj bi bile avtonomistično stališče njegove stranke; ampak če so imele tak namen, so bile slabo izbrane. Potemtakem se gospodje tudi ne bi smeli nič brigati za to, če bi dunajski parlament sklenil, da se Trst razdeli v pet občin, da se odpravi tržaski deželni zbor i. t. d. In če se ne interesirajo za državni zbor, je nelogično, da kandidirajo pri vsakih volitvah.

Drugi se je oglašil dr. Slavik v imenu slovenskih narodnjakov, ki kaže ni bil zadovoljen z obliko predloga. Ugibal je, da hočejo socialisti protestirati proti obstrukciji, ker je slovenska. Trdil je, da želi njegova stranka narodni sporazum, da pa hodijo Italijani po krivih potih in da Slovenci ne morejo biti za italijansko vseučilišče v Trstu.

Dr. Puecher se je čutil Slavikovim argumentom ter je izražal mnenje, da nasprotuje socialističnemu predlogu pač bolj radi vsebine nego radi oblike. To pa se mu zdi čudno, ker meri predlog proti klerikalni obstrukciji, dočim so se slovenski tržaski poslanci, ko so vstopili v deželni zbor, odnosno mestni svet, lagali svobodomiselnosti. (Kadar bo sodrug Puecher bolje spoznal našo gospodo, se ne bo več tako zmotil, da bi pričakoval svobodomiselnosti od tržaskih slovenskih nacionalcev.)

Predlog je bil, kakor smo že zadnjič poročali, odklonjen, ker so zanj glasovali samo socialni demokratje.

Drugi nujni predlog, ki ga je zastopal sodrug Cerniutz, zahteva, da se odpravi carina na žito in krmo do 31. julija 1910 in da se sklenejo trgovinske pogodbe z balkanskimi državami. Ta predlog je bil soglasno sprejet, kakor tudi tretji, ki ga je zastopal sodrug Spazza, zahtevajoč od deželnega odbora, da sestavi nov volilni red za tržaski deželni zbor, sloneč na podlagi splošne in enake volilne pravice ter proporcionalnega sistema.

Po sprejetju teh predlogov se je zaključila seja in z njo vred poletno zasedanje.

Švedski boj.

Malenkost ni, kar se godi na Švedskem. In nikjer ne more biti zavednega delavca, ki se ne bi zanimal za veliki boj tako kakor za svojo najlastnejšo zadevo. Ne more biti pravega delavca, ki ne bi čutil: Švedska generalna stavka ni važna le za švedske delavce, ampak vsi smo prizadeti. Zmaga švedskih sodrugov bo vseh za delavce vsega sveta, njihov poraz bi škodoval vsem.

Delavstvo cele dežele v boju z delodajalci cele dežele — tako so se že razvili socialni boji. Tako se potrjujejo v praksi nauki socialne demokracije o gospodarskih zakonih, o neizogibnem boju med delom in kapitalom, o nujnosti nasprotja, ki se mora pojavljati, dokler vlada kapitalistični družabni red. Tako se potrjuje resnica, da izvirajo zgodovinski dogodki iz gospodarskih razmer, ne pa iz etičnih traktatov. Tako se potrjuje dejstvo razrednega boja, ki je neizogibna posledica različnih razrednih interesov. In tako se razblinjevajo vse piškave teorije o močnejših idealnih, narodnih, verskih in kdove kakšnih interesih.

Švedski kapitalisti prav gotovo niso posebna rasa, ki bi ji bila od narave vcepljena nenavadna hudobnost. V privatnem občevanju bo človek gotovo našel dosti prijetnih, simpatičnih ljudi med njimi; tudi dobre duše in mehkega srca bo ta in oni. Tako je pač kakor pri nas. Saj se nahajajo tudi med našimi podjetniki privatno povsem ljubeznivi eksemplari, humoristi, idealisti, humanisti; onega stresa vselej, kadar vidi pohabljenca, drugi izgubi tek, če se mu pri kosilu pove, kako je tekla kri piščancu, ki so ga pravkar prinesli na mizo. Ampak čim pridejo na vrsto razredna vprašanja, je vsa mehkoča kdovekje in edino interesi odločujejo. Za varstvo in pospeševanje svojih razrednih interesov so se podjetniki organizirali pri nas prav tako kakor na Švedskem, pri nas internacionalno in na Švedskem internacionalno; a pri nas pridigajo delavcem prav tako, da je mednarodno organiziranje izdajstvo narodnosti kakor pripovedujejo te švedski kapitalisti švedskim delavcem. In kakor iščejo zdaj švedski kapitalisti stavkokaze po vsem svetu brez ozira na narodnost, tako jih iščejo, kadar je profit v nevarnosti, nemški, laški, slovenski, japonski kapitalisti.

Za naše delavstvo je švedski boj posebno važen, ker nam kaže, kaj nas čaka v bodočnosti in

na kaj moramo biti pripravljeni. Tudi naši podjetniki so organizirani. Radi ne povedo tega, vsaj tako me, da bi delavci slišali. Ampak včas se ne da vtajiti. Ob zadnji mizarski stavki v Ljubljani n. pr. niso nastopale posamezne mizarske tvrdke, ampak njihova organizacija. Strmečim očem navčnih ljudi se je takrat pokazalo, kako mednarodno se znajo organizirati največji patriotje in rodoljubi za boj proti delavcem. Kakor pes in mačka se gledajo pri nas Slovenci in Nemci; človek bi mislil, da je občevanje Slovencev z Nemcem hujše od smrtnega greha. In vendar je komandiral navdušene rodoljubne slovenske podjetnike neroski, šovinistično nemški ravnatelj kranjske stavbinske družbe in slovenski delodajalci so slusali kakor so mohamedanci muezina in vse je bilo v redu. Gospodje podjetniki so organizirani za boj proti delavstvu, pa vedo prav dobro, da je taka organizacija le tedaj sposobna za boj, če je razredna in mednarodna.

Na Švedskem se čuti kapitalistična organizacija že dovolj močno, da izziva odločilne boje. Sedanjega spora niso povzročili delavci, ki zaradi krize nikjer niso nastopali z večjimi zahtevami. Ampak podjetniki so hoteli enkrat «obračunati». Hoteli so zopet postati «gospodarji v svojih hišah». Pa so pritiskali toliko časa, da je postal boj neizogiben.

Nasi podjetniki še ne zaupajo toliko svoji organizaciji in svoji moči. Ampak kadar se bodo čutili dovolj krepke, se bo pri nas zgodilo kakor na Švedskem. Zakaj delavci se morajo pri nas bojevat za izboljšanje svojega položaja kakor na Švedskem, ali pa kakor na Angleskem, v Belgiji, v Ameriki in delodajalci se morajo pri nas braniti kakor kjerkoli na svetu. Delavci morajo gledati, da dobe vpliva v delavnicah in v tovarnah, delodajalci morajo občutiti, da so omejeni, če nimajo absolutne moči pod svojo lastno streho.

Tako so konflikti neizogibni in čimbolj napreduje organizacija na eni in na drugi strani, tem močnejši so boji. Včeraj stavka v posamezni delavnici, danes v eni industriji, jutri v celi deželi. Danes na Švedskem, jutri v Ameriki, pojutrišnjem v Avstriji. Podjetniki se pripravljajo; švedska stavka pa je glasen opomin delavcem po vsem svetu, naj ne pozabijo na svoje priprave, naj skré da ne bodo v svoji organizaciji slabejši kakor kapitalisti v svoji.

Švedska stavka pa tudi uči, kako nujno potrebna je solga in vzajemnost delavstva. Tudi švedski kapitalisti so veliki «patriotje», pa se vendar nič ne ženirajo, pošiljati agente na Anglesko, da bi tamo nabrali stavkokazov in naročati na Nemškem kruha in mesa. Kako naj bi švedski delavci upali, če se ne bi smeli zanašati na mednarodno solidarnost vseh delavcev? In kako hitro bi nemški kapitalisti ali delat kupčije na Švedsko, če jim ne bi nemški delavci mogli preprečiti čednega namena!

Silnejši postajajo delavski boji od dne do dne. In v teh razmerah se upajo brezvestni egoistični častihlepci zanašati med delavce narodno sovrastvo! V času, ko je kapitalistom vsa narodnost boljbolj prazna fraza, ko jim je profit več od vseh idealov in ko se družijo za svoje razredne interese makar s hudičem, hočejo delavce, ki jim je železna sloga potrebna kakor ozeblemu solnce, razdvajati po nacionalnih in konfesionalnih taborih! Delavci, ki dobro premislijo, kar uči švedska stavka, morajo priti do spoznanja, da niso vsakovrstne «krščanske» in «narodne» organizacije samo nepotreben šport, ampak da je tako razdvajanje delavcev s delavskega stališča neodpustna hudodelska lumparija. Vse hinavske deklaracije o narodnih interesih imajo tukaj le en namen: Razbiti slogu delavstva, uničiti delavsko moč in izročiti delavce na milost in nemilost izkoriščevalnemu kapitalizmu, ki je in ostane kapitalizem, pa če ga ves dan barvajo s slovenskimi bojami. Vsako početje, ki gre za razdvajanjem delavstva, je hudobno. In švedska stavka kriči tudi našim zavednim delavcem v ušesa, da je njihova sveta dolžnost, poučiti se nezavedne tovarise o nujni potrebi organizacije, ki obsega delavce vsega sveta in ne dovoli, da bi se med delavstvo zabijali kakršnikoli «rodoljubni» ali «sveti» klini. Organiziran delavec mora v teh dneh biti učitelj svojih tovaršev.

Španija in Maroko.

Španska vlada je postala korajžna. Doslej so morali Španci boga hvaliti, da so se mogli kolikor toliko braniti v Melili. Zdaj pa hočejo ofenzivno nastopiti. General Marina je dobil podporo od doma in ima sedaj baje 38.000 mož. Obenem pa je vlada poslala v Melilo 19 bojnih ladij, in sicer 1 oklopno križarko, 5 lahkih križark, 8 torpedovk in 5 torpednih razbijačev. Na vseh barkah je približno 209 topov. Pričakuje se, da bo general Marina napredoval proti Seluanu, ki je 30 kilometrov oddaljen od Melile. Preden se to zgodi, se morajo pa vsi dohodi v Melilo dobro zavarovati. Zakaj še zadnje dni se je zgodilo, ko je prva loyska divizija defilirala pred vrhovnim poveljnikom, da so Maročani streljali na španske čete. Javlja se, da so vse španske utrdbe, celo tabor kraj mesta, obdali s trojnimi ograjami iz bodlikaste žice.

Angleži sodijo o španskih namenih zelo pesimistično. Poročevalci velikih angleških listov trdijo, da je treba najmanj 100.000 mož, če hočejo Španci premagati Kabilo, ki znajo mnogo bolje streljati od Špancev in so jim v zadnjih bojih vpleni vsaj tisoč repetirk. Tudi trdijo, da so dosedanje španske izgube mnogo večje od kabilskih, ki so izgubili pač okrog 800 mož, dočim so jih pa Španci izgubili baje najmanj 3500. Težak je boj s Kabilo tudi zato, ker so previdni in se ne izpostavljajo v bitki, temveč prihajajo vedno v prav majhnih oddelkih, ki se izvrstno skrijejo in potem streljajo tako, da vsak strel zadene. Če se jim res posreči, izvabiti Špance v gorovje, ki je vse skalnato in razdrto, je že verjetno, da bodo imeli Španci več opraviti, nego bi jim bilo ljubo.

Med tem naznanja pariški «Matin», da je dal sultan Mulej Hafid guvernerju v El Kassaru nalog, da odide s posebnim odposlanstvom h Kabilom in da poskusi v sultanovem imenu, napraviti mir. Seveda je veliko vprašanje, če se mu to posreči, zakaj doslej so se Kabili v El Pifu navadno malo zmenili za to, haj hoče in kaj noče sultan.

Domače vesti.

— Dr. Šušteršič je dal zopet izjavo od sebe. To dela mož zelo rad, ker se mu zdi, da izpričuje na ta način svojo državniško dolžnost. Oglašil se je v dunajskem spekulacijskem listu «Die Zeit», kjer modruje o torkovi konferenci, ki jo je sklical Glom-binski. Dr. Šušteršič pravi, da ima konferenca 17. t. m. namen rešiti več tekočih vprašanj, izmed katerih da se bodo dala nekatera brez velikih težav ugodno rešiti. Glavni pogoji za delavnost parlamenta pa so: 1. gladko delovanje češk. deželnega zbora. 2. zadovoljujoča rešitev kmeč. vprašanja v Bosni. 3. ureditev zadeve glede italj. pravne fakultete v Trstu.

Človeku se mora polagoma zavrteti v glavi, če posluša in čita klerikalne izjave, katerih je včas toliko, kolikor kobilic na Kvasu. Zdaj, ko poznamo Šušteršičevo zadnje pojasnilo, nam je še manj nego prej jasno, zakaj je njegova vojska pravzaprav obstruirala. Nekaj časa pa so se gospodje klerikalci priduševali, da imajo kakor Cato svoj «ceterum censeo». Kakor je moral rimski senat neprenehoma poslušati «Carthaginam esse delendam», tako smo bili pripravljeni na vsakdanji klic: «Bienerth mora pasti». Saj so celo preprečenje pooblastilnega zakona opravičevali, češ, da se Bienerthu ne more zaupati sklepanje trgovinskih pogodb. Kakšen čudež je torej to, da v Šušteršičevih pogojih ni Bienerthove demisije? Ali pa to morda ni čudež, temveč le pozabljenost?

— Tržaski meščanski demokratizem, naj je italijansko ali pa slovensko pobarvan, ostane na vsak način eksotična cvetka in nikakor ni ugodno, če se ji pride preblizu z nosom. Demokratizem so v Trstu vsi nacionalisti. Ampak bog nas varuj tega demokratizma, naj že prihaja z iredentovsko gesto, ali pa v veteranski uniformi! Prav pikantna je bila v tem oziru debata o socialističnih nujnih predlogih v tržaskem deželnem zboru. Tu je n. pr. nastopil italijanski nacionalist Brocchia in začel — deliti socialnim demokratom pohvalnice, češ, da so začeli korakati po poti zdravega demokratizma, ki odgovarja popolnoma in na vsako plat in v vsakem oziru in na vsak način načelom italijanske-nacionalistične stranke! In gospoda Brocchia «veseli» to, zakaj njegova stranka je bila «vedno» proti oderuskim carinam in za splošno volilno pravico! Potem pa pride dr. Slavik in začne prisegati, da so tudi slovenski nacionalci nasprotniki oderuske carine, da so prijatelji splošne in enake volilne pravice, da so navdušeni pristasi proporcionalnega sistema! Vzemite pa v roke «Edinost» z dne 6. avgusta, premagajte svojo estetično antipatijo, pa berite njeno baharijo s splošno in proporcionalno volilno pravico, pa njen apel, da naj se «tudi» socialni demokratje potegnejo zanjo! — Berite, pa se ne prijemajte za glavo. Predrznost je namreč še edina dobra lastnost, ki si jo je ohranila politika meščanskih strank. Res je sicer, da

predvčeranjem se mnogo nacionalističnih poslancev, urednikov in drugih vodij ni vedelo, kaj je pravzaprav proporcionalna volitev. Res je, da se marsikomu še sanjalo ni, kako škoduje žitna carina, dokler niso socialni demokratje dvignili svoje akcije. Ampak danes je ljudstvo spoznalo vrednost in nujnost teh zahtev. Zakaj torej ne bi nacionalisti rekli, da so jih izumili? Težko je pač omajati nauk, da je bog v šestih dneh svet vstvaril; ampak da ga je vstvaril po idejah nacionalistov, se še lahko zatrdi. In prepričani bodite, da boste tudi to še slišali in kak Breccchi ali Slavik bo pohvalil boga očeta, ker je tako lepo izvršil njegove ideje. Kdo ve? Morda se nam s časom tudi dokaže, da sta Breccchi in Slavik »iznašla« socializem.

— **Nemiri v Kranju.** Pod tem naslovom je prinesel »Slovenec« v 180. številu, notico, v kateri napada po nedolžnem obojbe Lampretove tiskarne, češ, da so kot »nepoklicani gosti« prišli na otvoritev »Ljudskega doma« in tam bili najbolj glasni, katero veselo razposajenost da so »mladi Srbi« tudi na česti obdržali. Na to nesramno laž »Slovenčevega« dopisnika odgovarjamo, da sta samo dva naša tovariša, ki sta šla ob 11. zvečer domov, slišala vpitje in pijano petje iz takozvanega »Ljudskega doma«, ki sta ga smatrala za navadno gostilno, pa sta šla pogledat, kdo tam tako divje tuli in razsaja. Ko sta se nagledala komedije, sta šla mirno domov, dočim so krščanski mladeniči in Marijine device razsajali in vpili vso noč, tako da bližnji prebivalci vso noč niso imeli miru. Toliko resnici na ljubo.

— **Nesreča z avtomobilom** se je prigodila v nedeljo dopoldne okoli desetih med železniškima postajama Sapiane in Jurdani v Istri nasproti železniške čuvajnice št. 28. Avtomobil je vozil iz Logatca, kjer je na počitnicah družina nekega slikarja, proti Reki. Na ovinku pri železniški čuvajnici pa se je avtomobil s ceste prekucnil in padel približno osem metrov čez skalo na njivo, tako da se je popolnoma razbil, edino kolesa, katere so molela navzgor, so ostala cela. V avtomobilu je bilo šest oseb. Železniški čuvaj je takoj na železniško postajo naznanil nesrečo. Od tam so pa telegrafično pozvali zdravnika iz Trnovega pri Ilirski Bistrici. Zdravnik je prišel takoj z vlakom, je pregledal in obvezal ponesrečence, katere je potem sprejel vlak. Šoferja in pa nekega gospoda, ki je bil pri dotični družini kot gost, so odpeljali v reško bolnico, dočim so se lastnik avtomobila, njegova soproga in pa njegova dva majhna sinčka vrnili na letovišče v Logatec.

— **Afera Mazele** je končana s tem, da je kasijsko sodišče zavrnilo ničnostno pritožbo državnega pravdnistva zoper razsodbo porotnega sodišča v Novem mestu, ki je, kakor smo ob svojem času poročali, oprostilo Mazeleta.

— **Strela je ubila** dne 10. avgusta Jožefa Črnologarja iz Zasipa, ko je kosil na pašnikih pod Bregom ob Savi v brezniški župniji. Tudi v zvonik na Breznici je udarila strela; škode ni naredila. Toče ni bilo kljub temu, da je nevihta tako hudo razsajala.

— **Utopljenca** so potegnili pijonirji pod Ptujem iz Drave. Telo je že precej razpadlo. — Prepeljali so ga v ragoznisko mrtvašnico. — V Ptuj je v sredo pri vajah zopet utonil pijonir. Mnoštvo preveč zmučijo in če se zgodi nesrečni slučaj, da kdo pade v reko, ni čuda, da se ne more rešiti.

— **Nesreča na stavbi.** V ponedeljek, 9. t. m. popoldne ob pol 5. je pri zidanju nove hiše g. Pavleta Ponikvarja, krojaškega mojstra na Mirni, padel neki zidar iz Mokronoga, ki je znan pod imenom »Luka«, raz oder tako nesrečno, da si je zlomil tri rebra in se tudi na glavi močno pobil. V sredo pa je revež umrl.

— **Utonil je v Savi pri Mojstrani** žganjar Jernej Podrekar, delavec iz Naklega, star 48 let; ko so ga svarili, je rekel, da žganje za celi svet ne pusti, v ponedeljek večer pa so mrtvega iz vode potegnili pol ure daleč pod vasjo.

— **Z nožem v trebuh zabodel** je v Cerknici fant France Braniselj fanta Andreja Baraga. »Slovenec« pravi, da je Braniselj zagrizen liberalac, Baraga pa — ki je kmalu umrl — priden »Orel«, in da se je zgodilo hudodelstvo iz strankarskega sovraštva.

— **Žganjarji v Avstriji** pač ni premalo. Našteli so jih 149.455 in plačujejo davka 2.280.000 K. Žganje prinaša skupno državi 90.332.000 kron. Popilo se je žganja lani 97.600.000 litrov, 20.451.700 litrov več kakor leta 1879, ko se ga je popilo 77.148.300 litrov. Lani je prišlo na vsakega prebivalca naše državne polovice povprečno 370 litra žganja. Žalostne številke!

— **Bajka o zakladu.** Pred kratkim so časopisi pisali: Neki delavec v Beneventu je našel pri popraviljanju starega vagona »skrinjico« s 1700 tisočakov lir. Ker ni izgubil nobeden v Italiji take svote, se misli, da je skrinjica iz Mesine in da je njen lastnik umrl o prički zadnjega potresa koncem lanskega leta. — Ždaj se je izkazalo, da je cela vest izmišljena.

— **Obenil se je v sobojo ponoči** pri kozolecu na Tržaški cesti za hišo št. 17, v Ljubljani rojeni, ter na Glincah št. 57 stanujoči, oženjeni 66 letni

drvar Ivan Lavrič. Na lice mesta došla policijska komisija je zamogla konstatirati le smrt in je odredila, da so truplo prepeljali v mrtvašnico k Sv. Kristofu. Vzrok samomora je neznan. — To je oni Lavrič, ki je prišel pozimi iz neke kleti v Nunski ulici na glavi težko ranjen in je dejal, da ga je nek neznanec s težko sekiro po glavi udaril brez vsakega vzroka. Izpovedi pa so si tako nasprotovale, da se ni moglo nič pozitivnega dognati in je bila ostala cela zadeva temna. Sumili so, da se je bil mož nalašč ali pa po nesreči sam poškodoval.

— **Za varstvo tičev.** Tržaško namestništvo je izdalo na vse občine v deželi ukaz, ki stremlji za tem, da se izda od strani občin čimmanj dovoljenj za ptičji lov. Namestništvo utemeljuje to naredbo s tem, da so »tičarji« po nekaterih krajih popolnoma uničili vse ptice, vsled česar se je pojavila v dotičnih krajih velika množina mrčesov, ki jih navadno pobirajo ptice.

Zadnje vesti.

Politični položaj.

Dunaj, 17. avgusta. Jutri ima ministrski svet sejo, ki se peča s tekočimi posli. Druga seja bo najbrže pojutrišnjem zaradi Glombinskijeve konference.

Dunaj, 17. avgusta. Radi današnje konference je prišlo že mnogo poslancev na Dunaj. Češki radikali so odklonili udeležbo. Glombinski je povabil tudi socialne demokrate, ker so razen Masaryka še drugi poslanci izražali mnenje, da je konferenca brez socialnih demokratov nezmiselna. Če bo na konferenci kaj vspeha, se skliče za četrtek po drugem ministrskem svetu še ena konferenca klubskih načelnikov, katere bi se tudi vlada udeležila. Pattai je včeraj govoril, da se skliče parlament morda septembra na kratko zasedanje, kar se pa baje ne vjema z Bienerthovimi načrti.

Dunaj, 17. avgusta. Krščanski socialci trdijo, da so vse vesti, ki govorijo, da se sestavi nova vlada z Weißkirchnerjem na čelu, izmišljene.

Nacionalna furija.

Dunaj, 16. avgusta. Izlet češkega socialno-demokratskega društva turistov se je omejil na vožnjo po Donavi. Parobrod se je peljal do Jašperskega (Isperdorf), kjer se je obrnil. Vožnja je bila krasna. Nemško-nacionalna »protestna« akcija je bila prav klaverna. Nacionalistični aranžerji so tri tedne trobili o velikanski koncentraciji nemškega ljudstva, nazadnje se je pa demonstracija v Melku udeležilo kvečjemu 3000 mladih ljudi. Ko se je ladja z izletniki peljala mimo, so na obrežju rjovel, dvigali palice kakor pijani žganjarji in hripavo tulili svojo vahtamrajn. Nekaj je tudi pokalo. Eni pravijo, da so to bili revolverji, drugi pa menijo, da so bile navadne pokalce; to bi se še najbolj vjemalo s pobalinskimi značajem cele »demonstracije«. Izletniki se za vse te tepčaste izbruhe večinoma niso zmenili; tisti, ki jih niso popolnoma prezrli, so se jim smejali. Na obrežju so »demonstrantje« priredili »shod«, na katerem so čekali duševni revčki, katerih možgani nimajo razven par zarukanih nacionalističnih fraz nobene vsebine.

Ladja z izletniki je priplula ob 5. uri popoldne do Nussdorfa, kjer so se izletniki izkrcali in se deloma z mestno, deloma z električno železnico odpeljali v mesto. Nekoliko kričavec je pa čakalo na mostu, zvanem Reichsbrücke, kjer so tulili svoj pfui in žingali svojo vahto, potem pa delali še bolj bedaste obraze kakor ponavadi, ko so spoznali, da so demonstrirali nad — prazno ladjo.

Španija in Maroko.

Fez, 15. avgusta. Sultan Mulej Hafid je dal Ben Mulfasu nalog, naj naznani španski vladi, da hoče sultan napraviti red v Rifu in naj prosi, da počaka Španija z ofenzivo.

Tanger, 15. avgusta. Rajsuli je s pomočjo šerifske mehale (sultanove čete) naskočil plemena Benidder, Beniuru in Benimsavra, pa se je moral umakniti. Imel je osem mrtvih.

Krečansko vprašanje.

Carigrad, 16. avgusta. Vlada je pozvala pokrajinske oblasti, naj priporočijo prebivalstvu hladno kri in naj preprečijo protigrške demonstracije ter vse, kar bi moglo poroditi nesporazum. Vlada pravi, da so turški odnosi normalni.

Carigrad, 16. avgusta. Iz Kaneje se javlja, da so konzuli varstvenih sil te dni izročili proviziorni vladi izjavo, v kateri opozarjajo na nevarnost, ki preti avtonomiji otoka, če bi Krečani odklonili poziv, da se odstrani grška zastava.

Pariz, 16. avgusta. Pričakuje se, da bo do torka pred Kreto osem mednarodnih ladij, ki bodo imele majmanj 1000 mož. Če do tedaj Krečani ne

izpolnijo znanih zahtev, nastopi mednarodna mornarica emergično.

Carigrad, 16. avgusta. Ob turško-grški meji je skrajna napetost in očitna bojaželjnost. Grški poslanik Gryparis je turškemu ministru Rifaatu naznanil, da so turški kmetje pri Trikali prekorčili mejo in ugrabili grškim pastirjem 250 ovac. Bojkota proti Grkom ne more vlada preprečiti. — V Bejrutu se je ustanovil »Odbor turških mater«, ki je telegrafiral parlamentu, naj se napove Grški vojna.

Atene, 16. avgusta. Radi vojne nevarnosti je vlada poklicala 5 razredov rezervistov pod orožje.

Socialistične demonstracije. Zagreb, 16. avgusta. Za noč je napovedala socialno-demokratska stranka ljudski shod na Vseučiliškem trgu, kjer je imel sodrug Juraj Demetrovič poročati o političnem položaju. Vse je kazalo, da bo na shodu velikanska udeležba. Naenkrat pa je policija prepovedala shod, kar je delavce silno razburilo. Po 6. zvečer se je zbralo mnogo ljudi na trgu. Brez vsakega razloga jih je policija na konjih napadla. To je delavstvo še bolj razburilo. Kmalu je bila velika množica na Ilčkem trgu. Tudi tukaj so jih naskočili policisti in žandarji, tako da se ljudstvo ni imelo kam umakniti in se je moralo braniti s kamenjem. Na obeh straneh so bili posamezniki ranjeni. Rauchova policija, ki je frivolno provocirala demonstracijo, je zaprla nekoliko ljudi.

Rektor Bertl. Dunaj, 16. avgusta. Vlada je potrdila ponovno volitev Bertla za rektorja na češki univerzi.

Nova danska vlada. Kodanj, 17. avgusta. Novo ministrstvo je tako sestavljeno: Predsednik grof Hollstein Ledreborg, finance Neergard, deželna bramba Christensen, promet Larsen, justica grof Ahlefeldt, bogočastje Högsbro, notranje Hörsen, poljedelstvo Berntsen, trgovina Hansen.

Švedska generalna stavka. Štokholm, 16. avgusta. V stanju stavke se ni nič izpremenilo. V kapitalističnih in vladnih lažeh tudi ne. Sprevod po Štokholmu, ki je bil napovedan za včeraj, je vlada prepovedala.

Perzija. Teheran, 16. avgusta. Celokupno ministrstvo je vložilo demisijo.

Potres. Tokio, 15. avgusta. V mnogih japonskih mestih, zlasti v Nagoji, je potres napravil veliko škodo. Baje je 21 ljudi ubitih in 71 poškodovanih.

Shodi.

Greta pri Trstu. V četrtek, dne 19. t. m. bo v društveni gostilni (vogal ulice Cisternone) zaupni shod vseh tu bivajočih sodrugov. Dnevni red: 1. Ustanovitev krajne organizacije in volitev krajnega odbora. Vse sodruge, ki bivajo na Greti in delavce, ki so podpisali izjavo za vstop v stranko, prosimo, da se tega važnega shoda zanesljivo udeležijo.

Društvene vesti.

§ **Ljubljanska podružnica pravovarstvenega društva** (Južna železnica) je imela v četrtek, dne 12. t. m. v gostilni »International« izreden občni zbor, ki je imel voliti nov odbor. Zbor je soglasno izrekel dosedanjemu predsedniku, sodrugu Škerjancu zahvalo za njegovo delovanje. Potem so bili voljeni: Za načelnika sodrug Ignac Gec, za podnačelnika Kopitar in Pasterny; za blagajnika Strmšek, za njegove namestnike Klun, Kanobelj, Hirsch, Ostanek, Drobež, Jerin, Čop; za zapisničarja Jelli in Pušnik; za knjižničarja Pohl in Eiberger; za pregledovalca Avčar in Vilhar; za odbornike nadsprevodnik Kokalj, Steier, Gallé, Zupan, Gasparič, Peruzzi, Mauser, Sedej.

§ **Delavsko izobraževalno društvo pri sv. Ivanu pri Trstu** priredi v sredo, dne 18. t. m. v gostilni »Cec« zborovanje, na katero so vabljeni vsi, ki so že pristopili društvu in vsi prijatelji delavske izobrazbe.

Specijalna trgovina za obuvala

Bogata zaloga čevljev vseh velikosti in po različnih cenah.

Edino nogi odgovarjajoče pravilno obuvalo znamke

F. L. P.

JULIJA ŠTOR, Ljubljana

Prešernove ulice štev. 5.

12-10

Priporočamo našim gospodinjam pravi **FRANCKOV**: kavni pridatek iz zagrebške tovarne.

Dopiši.

Pulj. Pri volitvah v tukajšnje okrajno bolniško blagajno so bili v torek dne 10. t. m. izvoljeni kandidatje socialno-demokratske stranke, ki so dobili 505 glasov. Kandidatje ital. nac. stranke so dobili 301 glas, 3 glasovi so bili neveljavni. Delavci so praznovali zmago v prestorih Arco Romano. Nasprotnike je socialistična zmaga silno osupnila.

Zagorje ob Savi. Kako svobodna bode novo ustanovljena narodna delavska organizacija, dokazuje sledeči slučaj: Pred kratkim je umrl organist Roth. Neki delavec, ki je član omenjene organizacije in dela pod nadzorstvom narodnega voditelja, gospoda Tauferja, si je dovolil spremeni svojega prijatelja k zadnjemu pokoju. Drugo jutro pa ga je nahnul gosp. Taufer: «Kdo pa vam je dovolil udeležiti se pogreba?» Pozneje pa ga je predstavil na drugo delo, tako da sedaj zasluži po 1 K 40 vin. manj kakor poprej na dan. Gospode narodnjake, ki imajo polna usta socialdemokratskega terorizma brez dokaza, bi vprašali: ali ni to terorizem?

Umetnost in književnost.

Gogolj v slovenščini. Narodna založba v Celju je izdala v slovenskem prevodu Gogoljevo «Strašno maščevanje» in «Nos». Prvo je prevedel I. A. Glenar, drugo pa Gregorij C. Cena je 80 vin., po pošti 90 vinarjev.

Volilni boj na Gorškem.

Organizacijam in zaupnikom!

Odbor deželne organizacije jugoslovanske socialno-demokratske stranke na Gorškem sklicuje **izredno deželno konferenco** ki bo v nedeljo, dne 29. avgusta ob 9. dopoldne s sledečim dnevnim redom:

1. Imenovanje kandidatov za deželnozborske volitve.

2. Slučajnosti.

Vse organizacije po deželi prosimo, naj zanesljivo pošljejo svoje zastopnike.

Deželni odbor

jugoslovanske socialno-demokratske stranke na Gorškem.

Vse organizacije in vsi zaupniki na Gorškem se prosijo, naj sedaj, ko so razloženi

volilni imeniki

strogo pazijo na to, če so vpisani vsi volilci, ki so pristasi naše stranke. Če so v volilnih imenikih pomanjkljivosti ali napake, naj se takoj reklamira. Volilno pravico v splošnem razredu imajo vsi, ki so 24 let stari in bivajo najmanj eno leto v sedanji občini, odnosno v mestu.

Skrbeti je treba, da se ne zamudi termin.

Nihče se ne sme zanašati, da je bil vpisan pri zadnjih volitvah. Vsakdo se mora za sedanje volitve vnovič prepričati, če ni izpuščen. Samo sedaj, ko so imeniki razloženi, je čas za reklamacije. Kdor bi zdaj zamudil, ostane brez glasu, pa če bi mu šla tisočkrat volilna pravica. Treba je torej na vsak način, da store sodrugi sedaj svojo dolžnost.

Paziti je pa tudi treba, da niso vpisani mrličji Amerikanci, nedoletni, sploh nevolilci.

Kdor potrebuje kakšno pojasnilo, ga dobi pri deželnem tajništvu.

Podgora. Krajna organizacija naznanja vsem sodrugom in somišljenikom, da je izpostavljen volilni imenik splošnega razreda v občinskem uradu volilcem na ogled; in sicer skozi 14 dni od 8. t. m. naprej ob navadnih uradnih urah. Ker je občinska pisarna odprta samo trikrat na teden k večjemu po štiri ure in je tudi precej oddaljena, je krajni politični odbor poskrbel sodrugom lažji vpogled s tem, da je dal prepisati volilno listo, katera je na razpolago vsaki dan v društvenih prostorih (kavarna Bizaj).

Sodrugoma priporočamo, naj se potrudijo pogledati, če so vpisani, in sicer pravočasno zaradi reklamacij. Čas za reklamacije poteče 23. t. m. in je na ta način samo še osem dni časa.

Nadalje priporočamo zaupnikom in sodrugom sploh, naj že zdaj začne s pridno agitacijo za blizajoče se volitve in naj posvetijo prosti čas v to svrhu.

Za pojasnila glede reklamacij (katerih upamo, da ne bode veliko, ker je g. župan rekel, da nas ne bodo sleparili) se je obrniti na politični odbor, oz. na sodr. V. Komavlija vsak večer od 7. do 9. in v nedeljo ves dan v društvene prostore.

Zahtevajte
po vseh gostilnah,
kavarnah in
brivnicah

„Rdeči Prapor“

Kavarna ,Unione' v Trstu

ulica Caserma in Torre Blanca

se priporoča.

BLUZE

v težki svili, volni in drugim modnim blagu, v krasnih modelih, naj-novejša modna krila, kostume, dežne plašče, otroške obleke, krstno opravo, prepadanike, vsevrstno perilo in druga oblačila. Naj-finejše otroške kapice, klobučke, plaščke, pariške modroce, nogavice, rokavice, jopice in druge pletenine. — Fine zavratnice, naramnice, ovratnike, srajce in drugo perilo za gospode priporoča največja narodna konfekcija

M. Krištofič-Bučar

Stari trg 28 Ljubljana Stari trg 28

Zunanja naročila se izvršujejo takoj in ceno. Cene radi male režije brez konkurence. 52—41

Velika in moderna

: zaloga oblek :

za gospode, dečke in otroke

A. KUNC

LJUBLJANA, Dvorni trg št. 3

:: (na vogalu Židovske ulice). ::

Strokovnjaška postrežba z izbornimi izdelki po nizkih, stalnih, na vsakem predmetu označenih cenah. 24—17

Naročila po meri točno in priznana dobro. ::

Kje se dobe najboljši poljedelski stroji, kakor mlatilnice, gepeljni, slamozeznice, čistilnice, preše za sadje i. t. d.?

Edino le pri

FR. STUPICA

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1, Valvazorjev trg št. 6.

In zakaj: zato, ker so dotični stroji iz najboljših tovarn sveta, najbolj sestavljeni, ker se istih proda na tisoče in tisoče komadov in se ravno radi tega, ker se jih izdeluje v velikih množinah, dobivajo po nizkih cenah. Moji stroji so povsod jako priljubljeni. — Obračajte se na mojo tvrdko pri nakupu **stavnih potrebščin**, portland-cementa, traverz, železnih šim in druge različne železnine in raznega orodja, nagrobnih križev, tehtnic i. t. d. 24—21

Največja zaloga,

najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ovir, nakupovanje!

Čopčev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje, mizarje.

Lakov, pristnih angleških za vozove.

Emajlne prevlake, pristne, v posodicah po 1/2, 1/4, 1/8 in 1 kg. 104—71

Jantarjeve glazure za pode. Edino trpežno in najlepše mazilo za trde in mehke pode.

Voščila, štedilnega, brezbarvnega in barvnega za pode; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravljena za vsakovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva.

Olje in mazilo za stroje, olje proti prahu.

Ustanovljeno
l. 1892.

Adolf Hauptmann v Ljubljani

Ustanovljeno
l. 1892.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Našim čitateljem priporočamo, da se ozirajo na take tvrdke, ki inserirajo v našem listu.

Telefon št. 177

52—20

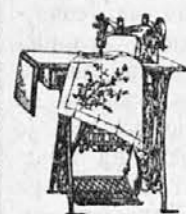
L. Tomažič

zaloga piva

v Spodnji Šiški pri Ljubljani.

Gosp. gostilničarjem in p. n. slavnemu občinstvu priporočam

zagrebško in
: češko pivo :

J. Jax & sin

= LJUBLJANA =

Dunajska cesta št. 17

priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „ADLER“.

Vozna kolesa.

Ceniki zastoj in franko. 24—21

